

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

Видав ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“

Начальний редактор д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ.

АКТ 22. СІЧНЯ 1919.

Правда, є ще такі галицькі Українці, які уявляють (або ще недавно уявляли) собі, що сама Галичина або з частиною Волині може існувати як окрема держава, і вони схилювалися подавати у цьому напрямку докази Антанті, вказуючи на природні багатства Галичини; проте ясно, що колиб навіть Союзні держави сотворили галицьку чи галицько-волинську державу, то вони зробили б це в першій мірі тому, що такий таір був би слабим державним сурогатом. Не маючи доступу до моря, окружена з усіх боків ворогами, вона могла би існувати тільки під чужим протекторатом, отже мусіла би бути залежною і тереном експлуатації для своїх протекторів.

Акт зєднання всіх наших земель в одну соборну державу повинно приводити нас на пам'ять ті помилки у закордонній політиці, які ми повторили за весь час нашої історії, коли хилились то в один то в другий бік. Якщо зєднання Наддніпрянщини з Наддністрянщиною було би потрібало довше, тоді воно малоби ще й те значіння, що будо би усунуло ідеологічні різниці між земляками перетісненими надто довго кордонами. Ці дві частини народу жили сотки літ під впливом двох, а навіть трьох культур: московської, польської та німецької. Не диво, що втворюлись у наших народі два культурні типи, різні владами, світоглядами, нахилами. Завдяки державному зєднанню ці різниці затерлись би. Досить сказати на Наддніпрянці, що довгий час жили у Галичині, або Галичан, що перейнялись психікою Наддніпрянщини. Вирівнювання цих різниць тим легше, що вони торкаються головно інтелігенції: серед широкої народньої маси, яка дуже слабо піддавалася впливам чужої культури і задержала свої витоми національні ознаки, різниці по обох боках кордону невеличкі.

Значіння зєднання українських земель виринув в найповнішому вигляді на тлі подій, які прийшли в часі того, що воно саме не вийшло в життя. Його розуміли люди доброї волі вже в момент проголошення державної злуки, додаючи з острахом небезпеки в тому, що деякі провідники українського народу, ставши грою долі його керівниками, ставились до цього акту не дуже щиро. У Каміні подільському, у славній „чотикутній смерті“, де заверше зєднались де іско дві українські армії та обидві українського наро-

ду — розігрався останній епізод трагедії. А найвищий момент трагізму був у тому, що саме тоді, коли майже обидві території української землі були окуповані, коли оба наші уряди та їх армії топтались безсилно на одному місці, коли героїські війська мусіли сидіти бездільно, без амуніції, без одягу та поживи, коли на них у наслідок цієї скрути наклався ще страшніший ворог ніж збройний на полі битви: пугнистий тиф, — коли тисячі козаків гинули від пошести, а їх уряди не в силі були їм навіть допомогти ні одним ліком, бо були відрізані від всього світа, — саме тоді, ні наддніпрянські ні галицькі провідники не наїшли в собі достатньої моральної сили, щоб зрозуміти весь жах та вагу моменту, і не вміли знятися понад загумінковий партікуляризм, провінціалізм, довічність, партійне засліплення і особисту ворожнечу та зєдинитись до спільної оборони загроженої батьківщини! Почались суперечки та сварки, діяльність ворожених амбіцій, нелепо переки собі, обпинування, орієнтації, то надто направо то надто надіво.

Не була би залишилася та ворожнеча і та гора обпинувань, які донині висять мрякою між нами; не треба би було нам тепер мовольної праці, енергії, та завзятого доводити до акту з дня 3. січня 1919 р. і ми могли би були вже 1920 р. починати нову працю, яка йшла би від цього акту далі.

Так само фатально, як на нашій внутрішній політиці, відбилося розєднання у Каміні Подільському, на політиці закордонній. Вже підчас мирової конференції у Версаї наша мирова делегація у Парижі розбилася на дві частини і замість стати на праві до самовизначення укра-

їнського народу і домагатися для нього одної держави, наші делегати почали домагатися двох держав, одні: наддніпрянської, другі: галицької, при чому Наддніпрянці виявляли охоту ввійти в союз з Польськими, а Галичане з Москалями. Чужинці не могли ніяк второпати, як може один нарід домагатися двох держав і як одна його половина може вважати когось своїм приятелем, коли одночасно друга вважає цього своїм смертельним ворогом. Ясно, що в такому стані дипломатичної праці не можна було мати ніяких успіхів. А проте, справа наша в 1919 р. на міжнародній арені не була така безвиглядна, як декому могло би видаватися. Союзні держави в цій добі не втримали в тривалість большевицької влади. Вони були тієї думки, що це переходове явище, безпосередній плід російської революції, а зрештою. Ленін, це така ефемерна пова як Рубеєвський і тому його легко здавити. У нас же державні кавали тоді невпинно про потребу здушити большевизм за всяку ціну, щоб він не перекинувся до зорганізованих робітничих мас Німеччини, Франції та Англії і не став небезпечною європейським капіталістів та імперіалістів, що рішались тоді про долю Європи.

І нехай сумніву, що коли би наші дипломати були поставили тоді нашу справу під знаком соборності і боротьби проти большевиків, тоді Союзні Держави прийшли би нам з допомогою, моральною і матеріальною.

Д-р Дч. Левицький.

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це наш родня фортеця, це певний захист у добу лихоліття!

Red. czas „Dilo“ we Lwowie. Pr. 30 25. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sad okręgowy karay orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sadzie, jako Trybunał Pressowy we Lwowie, że treść artykułu, umieszczonego w czasopiśmie „Dilo“ Nr. 10. (10395) z dnia 16. I. 1925 pod tytułem: 1) „Nacjonalna Ukraina“ wyrażenia między słowami: rewolucji obywatelskiej a niebuła w tymże artykule wyrażenie między słowami: wolność niezależności a dzierżawę w tymże artykule: następnym po słowach: centr. kulturalny do końca artykułu, 2) „Tytuł pierwszego artykułu na stronie 2. w tymże artykule, b) następnym między słowami: kuratorji i ministerstwa a w dalszej 29 i 31, brudnia w tymże artykule c) uspr. między słowami: petwo-dyktanowania a Nakazem i komisarzem w tymże artykule, d) postać Pruszyńskiego a Pruszyński w tymże artykule, e) Działalność zawiązała a U odpowiedź w tymże artykule, f) że wyjdziecie a jak zachowujemy w tymże artykule, g) zdanie po słowach wid-

powidni interpelacji do końca artykułu, 3) „Nowycki“ no sika p. t. „Naj zowieś kan-dydat na kata“ — tego od początku do słowa: „Do kancelarii polskiego“ w tejże notatce zdanie po słowach: policyjny ochorowy zawiera znamiona ad 1) zbrodni z § 65 a) uk. ad 2) występku z § 30 i 305 uk. ad 3) zbrodni z § 65 a) uk. uznał dokonana w dniu 15. I. 1924 r. konfliktację za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenia całego nakładu i wydaw. w myśl § 403. p. k. zakres dalszego rozpozwrechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz o powiadzialnemu re-daktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewyko-nanie tego nakazu pociąga za sobą następ-stwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1864. t. i. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. P. Lwów dnia 17. stycznia 1925. (Nadanie nieważności.)

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів. Ринок 10. II. пов.
Конт. почт. шад. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Нач. Редактор ліймає
від 10—11 год. передпол.
Рископісія не зєднєється.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 4 20 ал.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7 50 ал., Німеччині 7 50
ал., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 к. к., Рос-
мунії 150 лев., Болгарії 7 50
ал., Австрії 7 50 ал. Зміна
адреси 1 дол.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

Свято зєднання.

Споми.

Свято зєднання відбулося сере-ду, в перші роковини проголошення київської держави на великій май-дані св. Софії, що від тисячі років уважється серцем України. До зєднання причинився ще й Конгрес, на який поїбули представники від найдальших кінців України.

В день Йордану, на тріскачій мо-розі відбулись похорони галицьких стрільців, які полягли під Мотови-лівкою при здобуванні Києва. 14 металевих трун, перепізаних черво-ною китайською, перевезено на 14 гарматах з головної двіри до Царського саду високо над Дні-пром і там їх зложено кількама пе-реділами в глибокій могилі. Був державний проєкт поставити там величавий пам'ятник. На сьому дні могили, виселеної дошкими, спо-чила оспівуваний молоденький „ли-цар абсурду“ і „стрілецька душа“ сотник Черник з Кожарів, а біля його сотник Загасевич. Хоронили Директорія. В тих похоронах взяло участь багато послів з Галичини і воєнний міністр полк. Вітовський. Всіх послів з Галичини і членів Нац. Ради, прибуло сорок на свято зєднання на перший всеукраїнський Конгрес, який відкрито в четвер, 23. січня, в будинку Город. театру. Конгрес цей після кількох днів пра-ці припинився через наступ Боль-шевиків, а відступу Директорії.

Само свято випало надзвичайно вродисто. Ліхтарні і телефонні стовпи кількометрами адовж вулиць у гербах, в'янках і прапорах стояли готові від згаданних похоронів, як їх зрештою намальовано і розві-шено вперше на тріюмфальній вїзді Директорії 19. грудня 1918. Роскі-ші! мальовила, поєднані декора-ції! Окрім тризубця і жовтобла-китних стягів державних були там герби і коліри земель, міст, князів, гетьманів, поетів і патріотів всієї історичної України. А вже найкраще вістроєний був сам Софійський майдан. Туди зранку стала наля-вати юрба народу. Після 10 год. прибули військові частини піші, кінні, гарматні, зі своїми капелами, там уставились і загородили май-дан живою стіною крісів. Його сере-дину вивозило море голів.

В полудне ввійшло з Собора ду-ховенство в ризах єрейських та архієрейських. Воно уставилося дво-ма рядами під переїзаним обелі-ском Директорії напроти Собора і дівиниці Мазепи, коли в тім часі Директорія, міністри і послы від Галичини, Кубані та окремих міст зайняли місце на високих степені-цях обеліску, неначе на великій трибуні.

Після короткого молебня і про-мови голови Директорії, Вол. Вин-ниченка, на перед трибуни висту-пив посол від Галичини, д-р Льон-гин Цегельський і виразно та свя-точно відчитав грамоту свого Уряду про постанову Галицького парла-менту (Нацїон. Ради) а Станисла-вові, 4 січня, привести до злуки Галичину з УНР. Музика заграла національний гимн. Тоді вийшов на трибуну член Директорії, проф. Швещ, і вимовив промову, в якій, що не міг, інакше по-ишли на і ступінці; відомости Моріна була

Основи конституції У.С.Р.Р.

Три декрети.

На третій сесії Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету 8-ого скликання (сесії) прийняли три декрети, що лежать сьогодні в основі радянського устрою на Україні. Маю на думці: декрет про сільські ради, декрет про районні збори рад і декрет про Всеукраїнський Центральный Виконавчий Комітет Рад Робітничих, Селянських і Червоноармійських депутатів. Про новий виборчий декрет і декрет про Раду Народних Комісарів України, та її компетенцію ми вже писали. Їх теж ухвалено на тій самій сесії.

Чи не найважливішим та найцікавішим для нас буде закон про сільські ради, бо з них виростає ціла будівля радянського державного апарату, коли взяти посередність виборчої процедури, яка обов'язує до всіх вищих радостанов. Переглянемо всі ці декрети по порядку.

1. Декрет про сільські ради.

Сільські ради, це своєрідний витінок радянського устрою; вони повстали наслідком нового адміністративного поділу України. До жовтневої революції чи взагалі до революції, найнижшою адміністративно-громадською одиницею були сільські збори („сход“), на чолі яких стояв сільський старшина. По тім йшла волость, що об'єднувала часто і по 20 сіл, а далі повіт. Перед революцією виконували багато адміністративно-господарських і освітніх та адміністративно-санітарних функцій земства, але тільки в повітового центру. По селах та

волостях вони не мали своїх аналогічних колективно-громадських філій.

Нинішні сільради мають крім своїх давніх функцій ще й деякі такі, що належали давніше до земств. Сільські ради утворюються згідно з декретом тільки по селах, що мають найменше 1000 мешканців, а обслуговують простір, що має не менше 10 тисяч мешканців. Сільську раду вибирають громадяни, що проживають на території ділянки ради і що користуються виборчим правом. Сільське населення дає одного делегата до ради на кожних 100 виборців. Робітники промислових підприємств і військових частин червоної армії, що знаходяться на території ради дають по одному делегатові на кожних 20 виборців. Ради вибираються на один рік. Сільську раду має право розв'язати районний виконавчий комітет за протизаконну її роботу, але це розв'язання має бути затверджене окружним виконкомом. Рада вибирає зпоміж себе голову та його заступника і секретаря (цей останній може бути і зпоза ради). Вона вибирає делегатів на районний з'їзд рад і має право робити заходи перед вищими чинниками про скасування незаконних та недодільних розпорядків вищих органів влади. Сільрада не може збиратися рідше, ніж два рази на місяць. Її завданням є теж допомагати неможливішому населенню в організації комітетів неземельних селів. Сільради мають боротися зі злочинністю, контрреволюцією, бандитизмом, самогонництвом, отже мають виконувати і поліцейні функції або допомагати відповідним органам не тільки адміністративної, але й політичної поліції. В ділянці сільського господарства вони мають слідкувати за точним виконанням усіх земельних, ветеринарно-санітарних і землеустроїх законів. До них належить справа направи доріг, шляхів і мостів на своїй території.

У військовій ділянці Сільради стежать за відбудованням військової служби, борються з дезертирством і проводять в життя всі розпорядки про загальне військове навчання працюючих. У ділянці освіти забезпечують усі культурні та куль-

сом грамоту Української Нар. Республіки про залучі і об'єднання вчителів розвідного досі українського народу. А щоби весь люд на величезному майдані міг добре чути і знати зміст цієї грамоти, то її відчитало ще раз 4 лекторів дужим голосом на різних місцях майдану. Не треба казати, що багато людей плакало від зворушення, а щасливими чулися особливо в той час Галичане, яких було немало в армії, в редакціях, державних та громадських установах Києва.

Д-р М. Пеленський.

„Ідеальні“ закони.

Постанови язикових законів для „кресів“ і прокураторської практики.

Нашніх читачів без сумніву незвичайно здивувало останнє число (13-те) нашого органу, в якому ціла перша сторінка прикрашена конфіскаційними присудами в польській мові. Є це новина невидана досі від першопочинів української преси взагалі, а від хвилі існування „Ціла“ (т. з. від 45 літ) зокрема. Українська газета в одній чвертині завалена польським письмом і польською мовою. Досі друкували ми на вічну пам'ять в польському оригіналі тільки „маніфести“ Прушинського і йому подібні „оригінали“; тепер же ми змушені друкувати в оригіналі постанови (децизи) окружного суду у Львові, установи, яка є підликана берегти основ законності.

Не будемо зупинятися над язиковими законами для „кресів“

Однак навіть штудерні закони, вироблені трьома Станіславичами, хоч як неясні і попутні, які через те мусять стати джерелом численних конфліктів, все таки зберігають добітку деяких прав за українською мовою —

між иншим у судах, прокураторських урядах і нотаріаті.

Закон „про мову урядування судів, прокураторських урядів і нотаріату“ з 31. липня 1924 року увійшов в життя з днем 1. жовтня 1924. Арт. 2-ий, уст. 7-ий того закону постановляє:

„Строки, що виступають в характері об'явлювачів, процесуальних, або сторін в процесі судового розгляду, мають право жалати, щоби до присудів оречен (засуд, ухвал) і інших постановджень, списаних в державній мові, додано усядовий переклад на матерню мову; перекладання слід поділити перед оглядом поданожені, а коли оголошення не є передбачене, перед його списанням“.

Так постановляє закон. І хоч стилізація цього уступу є досить штудерна, бо має на меті відстрашити „сторону“ від домагання урядового перекладу а матерній мові (в даному випадку в українській), то всеж таки інтерпретація цього уступу на некорист української мови є недопустима. Головний натиск покладено тут на домагання (жадання) „сторони“. Коли таке домагання є, то воно мусять бути виконане.

У відношенні до преси обов'язує не тільки язиковий закон для „кре-

турно-освітні установи помешкання, будинками, паливом і навіляють ті установи землею.

Сільради, що мають 10,000 населення, вибирають тільки голову і секретаря а ті, що мають понад 20,000 населення, вибирають ще й заступника голови. Секретар підчинений цілком голові. Голова чи його заступник є виконавчими органами ради. На випадок суперечності постанови сільради а розпорядками вищих органів, голова виконує ті розпорядки, повідомивши про це сільраду. Голова зживає заходів, щоби стягти податки і допомагати органам судівництва у виконанні судових присудів.

Декрет уводить в життя т. зв. уповноважених сільради. Уповноважені — це виконавці постанов сільради в поодиноких селах, об'єднаних сільрадою з числом населення не менше 100 мешканців. У своїх виконавчих функціях уповноважені підчинені цілком голові ради.

При сільських радах існують такж комісії: 1) земельна, 2) порядкування та санітарних справ, 3) культурно-освітня і 4) фінансово-господарська. Провідників і членів комісії призначає рада. Кожна комісія має право пропастати до участі в роботі і громадян села, що не є членами ради, але мають виборчі права а правом дорадного голосу. Всі постанови комісії набирають сили тільки по затвердженні їх сільрадою.

Голова сільради і його заступник обов'язані скликувати періодичні загальні збори виборців, на яких здається звіт із діяльності сільради, а також інформуються про заходи уряду, що торкаються місцевого життя. Постанови таких зборів набувають правної сили по затвердженні їх сільрадою.

Членів сільради не можна арештувати без відома голови сільради або його заступника.

Подан В. М.

ОСИП МАКОВЕИ.

Бічні доходи.

Зернувся наш знайомий в Черно-аєць (мав там якесь діло) і оповідав нам про пнів, як якийсь румунський урядник в „регаті“ чудувався йому, що він ще не алових собі кашку.

— Як то? Ви служите в уряді вже двадцять п'ять літ і ще не маєте свого дому або кашталу?!

— Не маю — сказав я йому на те — бо з платні не алову, а хабарів не беру.

— Чомуж не берете?

— Бо не дають — жартую собі.

— Як не дають, то ви тому винні. Значить, не шинте своєї праці і прислуги. Нехай вам не здається, що брати, це така легка річ. Це штука. Треба вичитити. В такім уряді, в яким ви служите, можна дуже скоро доробитися кашку і я вже давно на вашім місці не служив би, бо не потребував би.

Повишивши пнів, наш знайомий говорив: Знаєте, панове, смішно сказати, але, вертаючи додому, я все нагадував собі слова цього румунського урядника і роздумував над ними. Не для того, що я на старі літа забавляю брати хабарі, — все одно, мені ніхто не дасть чотось даром і я вже не навчусь цієї „штуки“, — але є справді такі прислуги, що нікому не шкодять. За-

робити за них можна, а ми не вміємо. Брати — це дійсно велика штука.

З того почалася у нас розмова про ріжних, знамих нам хабарників і хабарі. Говорилося, що штука брати, але штука й дати так, щоби воно не ображало і не було відоме. Згадали ми таких хабарників, що обіцяють і не дотримують слова. І ще гірших, що беруть і доносять на тих, що дають. Помісялися над тим проворним, промисловим референтом, що давав ремісникам концесії як „аллегати“ до просьби зжадав від шевця, щоби йому, жінці і дітям поробив даром черевки на доказ, що може бути шевцем. Найшли зараз і оправдання для нього. Тяжкі були часи, дорожнеча, він бідний. Яка кому конва вийшла з того, що він і родина не ходили босі, а шевць міг спокійно заробляти також на свою родину? Неморально! — сказав хтось. Але чи морально засуджувати бідного урядника на нужду і жалати від нього „чистих рук“?

Було багато неспівомов і іронії в тих „концесіях“ для повного сумління, що з нужди оправдувало багато такого, на що перед війною обурювалося. Було тут дещо і зі старорецької софістики, що дозволяла про-ту саму річ мати дві гадки, зовсім а собою незгадлив, і кожну вважати доброю, як до потреби. Віяна і тут лишилася свою руну, румовища з давніх часот.

Нарешті обізвався мовчальний суддя, соромітний засушений, ста-

рий кавалер, котрий уже служив з п'ятнадцять літ, але крім дерев'яного ліжка, столика, двох небезпечних крісел і кривавого шафи не доробився ще ніякого рухомого і нерухоного маєтку. Він відложив на бік недокурку папіроску, прокляв усі теперішні тютюни, а потім додав:

— Чи ви чували про учителя гімназії... ай, правда, не можу вам його назвати так, як він дійсно звався, бо хоч він і змінив своє прізвище, але ще жин, дехто може його знати, а я тут не в суді. — назву його псевдонімом, нпр. з німецька Шустером, бо і він мав колись німецьке прізвище, а його батько, котрого я пам'ятаю, говорив ще пупля замість бульба і шала замість жаба. — так тепер, коли я його не назвав по правді, не можу вас і питатися, чи ви про нього чували. Байдуже... Отже цей учитель Шустер не був уже Німцем, покинув свій народ, так як багато Німців це зробило, не вважаючи на свою високу культуру.

По предках Німців лишилася йому велика пощадливість і докладність; ніші предмети набув він уже мабуть на тій землі, на котрій виріс. І так був він великим патріотом, що все мав на устах слова „Бог і вітчизна“, до того був дуже побожним до костела все ходив а великим молитовником під пахою і то так, щоби хрест на окладниці бачили люди; в класі проповідував нам найкращі основи моральності, — козотко сказати, на зверх був

це чоловік, як кажуть, на місці. Але ми вже і в гімназії чули, що цей побожний патріот не цурається хабарів. Правда, ми знали, що з ним самим про якусь ласку і полекші не можна було й слова говорити; але ми чули, хоч і не зовсім докладно, що до цього неприступного Катона таки находили люди дорогу через інших добрих людей. На першім місці треба назвати його жінку, людину, що оздала себе і діти прегарно, протогом року мала на своїй голові з кільканих ріжних нових канелюхів — і на все це мало що брала від чоловіка, бо все „купувала“ в тих склепах, котрих властители мали сині у гімназії. Там вона платила все тільки частину ціни, решту обіщувала принести і правильно про це забувала. В більших небезпеках найрозумніше було з нею поговорити розумне слово. Це слово, правда, було дороге, але певне. В меншій небезпечі добрим і мовчальним посередником був старий Жид Арон, котрий полагався сумлінно таємні просьби стрівожних батьків.

Я до самої матури не добре орієнтувався в цих дилематичних справах і тільки пізніше пізнав методу Шустера, бо він, як Німець зроду, не лише при науці греків — він учив нас цього предияту — але й при хабарах мав свою методу. Він не давав, як млинський хамин, найлабших учеників або зовсім бідних; надпаки шукав своїх жертв

да, але й постанови інших законів, які вимагають, щоб всі публікації в пресі відбувалися в тій мові, в якій видається дана газета. Відомо, що коли якийсь часопис видається в українській мові, коли він боронить прав тієї мови, то ясно, що цей його характер вже знов висловлює й домагання, в якій мові мають бути до нього принововлювані також і пресові присуди. Те домагання є жаданням генеральним і перманентним. Тому й цікаво було, що зробить окружний карний суд — як пресовий трибунал, виставляючи письменні присуди, призначені до оголошення. Чи він звертатиме увагу на агаданий горі характер газети.

стане на становищі, що редакція як „сторона“ день в день

повинна ставити домагання на доручення й „урядового перекладу в матерій мові“.

Над сподіванням стоїло нас розпартування і то дуже прикра. Пресові присуди доручено нам виключно в польській мові без „урядового перекладу“. Тепер з'являється питання, в якій мові має бути видрукований пресовий присуд. Бо ясно, що тенденцією розумного законодавця — не є класти натиск на зовнішню форму (мову), тільки на внутрішній зміст, який може бути висловлений в кожній мові. А що „урядового перекладу“ пресових присудів не долучено, то редакція оголошувала їх в своїм (неурядовім) перекладі, тим більше, що конфіскаційні присуди укладаються по одному трафаретному зразку, а крім того ще недавно їм присуди прислано нам виключно в українській мові. Одночасно зверненося до окружного карного суду з домаганням предложити „урядові переклади“ в українській мові. Із це одержано постанову з 4. пр. 110/24, що карний суд повинен „по wysłuchaniu zdania (sic!) Prokuratora odmówić prośbie Redakcji czasopisma „Dziś“ o doreczenie jej t. s. orzeczenia konfiskacyjnego z dnia 27 XII 1924 r. cz. Pr. 1105/24 w przekładzie na język ruski elem ogłoszenia tego orzeczenia w temże czasopiśmie albo elem wele art. 2. ust. 7. ustawy z dnia 31. lipca 1924 Nr 78. Dz. u.

Rz. P. poz. 757 ządanie dotychczasowe w orzeczeniu, sporządzonego w języku państwowym, tłumaczenia urzędowego na język macierzysty winno być przedstawione przed jego sporządzeniem, zatem najpóźniej w chwili zawiadomienia Redakcji o zarządzonej przez Prokuraturę konfiskacie.

W każdym zaś razie ogłoszonym być winno w odpowiadającym orzeczeniu sporządzone w języku państwowym“.

Тут справа стоїть з одного боку ясно, а з другого ще більше заплятано. Компетентний окруж. карний суд, покликаючись на постанову закону (арт. 2-ий, уст. 7-ий) твердить, що слід перед виготовленням конфіскаційного рішення предложити домагання „урядового перекладу“. Коли ж є „урядовий переклад“, то не знати чому „w każdym zaś razie“ маєтись оголошувати в українській газеті постанову „w języku państwowym“. Та ж метою закону є не те, щоб кожен п. польській мові була оголошена конфіскаційна постанова, тільки, щоб остерегти громадян перед поширюванням сконфіскованого часопису. Оже доцільність самої постанови вимагає, щоб вона була видрукована в тій мові, яка найбільше зрозуміла читачам української газети. Бо ж в протилежному випадку „урядовий переклад“ на українську мову воліли зайняти. Він тільки спричинює нову роботу суду, а його призначення жба таке, щоб наїти приміщення в редакційному коші. Коли він не має бути доукований, хоч і є „урядовим“, коли „w każdym zaś razie“ повинен бути видрукований польський оригінал, то на що в такому разі того перекладу, кому він потрібний?

Це зрозумів акціоні і окружний карний суд в Львові і в справі оскарженого на законі і порученого таким тим судом домагання „урядового перекладу“ читав після довгого читання і вслухачу постанови закону та вслухачу сабму попереднього рішення нову постанову з дня 16. січня 1925 р. (два тяжкі піші ша), якію „po wysłuchaniu zdania Prokuratora odmówić prośbie (sic!), ożke „prośbie“, а не жаданням). Redakcji czasopisma „Dziś“ o doreczenie jej t. s. orzeczenia konfiskacyjnego z dnia 16. stycznia 1925 r. l. cz. Pr. 10125 także (sic!) w przekładzie na język ruski,

Дивні дива!

Містерії в українських середніх школах.

З Коломиї пишуть нам:

На останніх загальних зборах делегатів філії „Прогресу“ у Львові піліс п. д-р Ів. Махук між іншим і те, що конечно треба подбати про нові кадри сільської інтелігенції. Ші слова д-ра Махука є виявленням дуже болючої рани на тілі нашого народного організму. Але як шю рану загоїти, коли ми самі розв'язуємо її, робимо навилічмою?

Тому два місяці нагостив я був до Коломиї. Було це в неділю, а випадок хотів, що молодь української гімназії Ішча якраз до церкви. Впало мені, що учеників було мало, всього до 500. А пречинь українська гімназія на Покутті. А Покуття, як відомо, займає простір 5.000 км² і обіймає отсі політичні повіті:

Місцевість	Україна	Польща	Життя
Надвірна	54.500	9.470	10.283
Підкарпаття	31.199	1.446	4.468
Коломия	70.235	15.745	21.552
Корів	63.406	3.678	10.409
Снятин	67.435	5.98	10.155
Гор. денка	70.34	10.331	10.646
Томаш	58.47	15.101	6.125
Залишків	57.214	10.744	9.503

Що це значить? Це значить, що 479,8 0 Українців Покуття має од-

* Dr. J. Buzek, Rozdzielenie ludności Galicji, Lwów 1909.

albowiem ustawa z dnia 31. lipca 1924 poz. 757, Nr 78. Dz. u. Rz. P. ustanawia w art. 1. zasadę, że językiem urzędowania wewnętrznego sądownictwa jest język polski jako język państwowy, orzeczenie więc konfiskacyjne winno być wygłoszone i doręczone także (!) wydawnictwu ruskiemu wyłączenie w języku państwowym, nie zachodzą bowiem co do niego wymogi dwujęzyczności, określone w artykułach 20 (punkty 4, 5, 6, 7, 9) oraz 4 i 5. powyższej ustawy językowej“.

Оже так виглядає нова інтерпретація языкового закону в суді, прокуратурі і нотаріаті. Не знати, де кінчається внутрішнє урядування судів, а де починається зовнішнє. Зрештою, арт. 1-ий згаданого закону говорить не тільки те, що „językiem urzędowania wewnętrznego sądownictwa jest język polski jako państwowy“, але що мовою внутрішнього і зовнішнього урядування судів, прокураторських

ив-одніську гімназію в Коломиї 500 учениками (400 Українців і 100 Жидів), а 72.403 Поляків Покуття має 1) польську гімназію в Коломиї також а 500 учениками (менше-більше 400 Поляків і 100 Жидів), 2) польську реальну школу в Снятині, 3) польську гімназію в Товмачі, 4) польську приватну гімназію з правом прилюдности в Городені.

Як директором української гімназії в Коломиї був, незабутній пам'яті Софрон Нездільський, великий педагог і похвальний молоді, було в гімназії 1.000, а часом й більше учеників української народності. І не число учеників не відповідало числу українського населення Покуття — але тепер? Як це сталося, що майже пізнілінове українське населення Покуття після цього року до гімназії всього 400 учеників?

Це явище не давало мені спати, тому я став розв'язуватися і довів, головни на основі звітів, ось що: По смерті бл. п. С. Нездільського став директором п. Прокіп Мостович і оже за його директури українська гімназія Коломиї дійшла в р. шк. 1924/5 до 400 учеників української народності. Як це сталося?

Після приходу Поляків до укра-

урядів і нотаріату є польська мова, як мова державна“. І якщо виключно цей артикул є провідною зразю львівського окружного карного суду, то в такому випадку не лише в практиці, але і в теорії повинні бути скреслені всі дальші артикули й уступи цього языкового закону.

В зв'язку з цією справою відповід редактора нашого часопису засуджено на кару 40 вол. або 4-денного арешту за непоминування польських конфіскаційних оригіналів (а тільки „урядових перекладів“) та загрозою закриття газети, якщо не будуть в найближчому числі поміщені всі оригінали“. Це й довело до такого небувалого вигляду останнє число нашого органу. Очевидно, в тій справі внесено відклик до вищої інстанції. Так виглядають в практиці благословенні языкові закони.

оміж кращими і то такими, котих батьки могли віддати за почитання. Ця мета, треба признати, розумна, не будить ніякого довір'я, приносить найбільше бачих доводів. Шустер вибирав собі в кількох класах таких, з котрих можна було щось потягнути, і „пик“ їх завидно цілий рік, поки нарешті батьки здогадалися, про що йде. Значилося все промоцією, при котрій ученик відповідав на диво гадко; Шустер грозив йому ще три свідки, що на другий рік „відріс“ на нім занедбані відомості, — і в свідомості являлася чиста нота. Я мав товариша Моріца, котрого батько був посесором досить маючим. Відомо річ, що ученики Жиди переважно дуже пильні, вперті і наші аж до повного виснаження здоровля. Такий був і Моріц. Вчився загально добре, тільки з греки осміяв якісь від самого початку шкільного року ішло йому як з камінем. На перший пірек у свідомості з греки нота лиха; до неї додав ще професор історії своє „недостатність“ як гірше мementо на недовіду будучини; а перед самою матурою уже такі пелюстки, що з греки перепав. Діло було в фірмах по матурі, і найкращі справи в цілім житті людини, коли ти осмілюєшся, так сказатиб, один великий татар з плечей, а на другий жар ще можна почекати кілька місяців. Дозрілість на папері, в устах, молодість, великі надії на те, що вийде, деяка молодеча зароз-

чумість, словом найкращий час. Моріц хотів мати спокійний фірмий більший, що саме в той час, як на лихо, заховався в якийсь Жидівчій, перед котрою хотів виглядати, як Ахіль або Парис, що в соліді з Шустером завадали йому стільки жорба. Очевидно проворний батько Моріца не був би Жидом, як би в такій синовій пригоді не найшов доступу до серця того Грека Шустера. Справа була при допомозі Арона полагана підком главно і Моріц аж віджив та сміливо дивався в будучину.

Я завазав матуру разом з ним і можу посвідчити, що він був добре підготовлений. Але з греки ішло йому але, Я не знав тоді, чи була яка умова між його батьком і Шустером, прислухався іспитові без упередження, але вніс враження, що було неспасання Моріца пошадити, а не вшукувати як нарочно всяких ключок, щоб остаточно враження було лиха. А воно так виглядало, що Шустер добрався до Моріца завзято гостро. Перегомлений наукою Жидок зовсім не сподівався такого іспиту і трохи не зімлів. Нарешті скінчилися та мука і ми вийшли на коридор зовсім подібні до тих пацієнтів, що їм зубар за одним захоном витягне кілька зубів. Тут ми ждали на присуд комісії, що там за подвійними дверима разила, хто з нас дозрів, а хто ще зелений. На коридорі було проно люде очевидно самих таких, що їх ні

вила доля матуриста. Був тут і Моріца батько і він, як побачив сина, сказав лише довге „ну-у-у“, в котрім все містилося: і питання і тривога і шквастість. Син не затіяв, що з греки відповідав але. Ця відомість зовсім не збентежила батька і він не тільки сам заспокоївся, але потішив ще й громадку знайомих та споків, що ждали та ждали на Моріцову зрілість. У тій громаді була й чорноока Генрієта Зільбербуш, перед котрою Моріцов так бажалося виступити як Гектор, Ахіль і Парис.

Минуло з пів години і нас покликали на присуд. В суді ждуть на засуд так тільки ті, що їм грозить смерть, як матуристи ждуть на вислід неспасання іспиту. Я перейшов тоді гладко, але Моріц дістав поправку з греки. Невелике, як відомо, нещастя, але треба було бачити гнів і обурення Моріцового батька та деякого з його знайомих, коли їм ця відомість приїшла Моріц. Вони раптом заговорили всі разом і було дивно, що себе розуміли. На мене тут на коридорі ніхто не ждав і я не спізнав ся нікуди; тому приступив до Моріца і почав його потішати; але тут я й змркував по вигляді його батька, що моя потіха не на місці, що сталася якась кривда, котрої я близше оцінити не можу. Я відступив на бік і ждав, щоб побачити, що вони будуть дальше робити. Вони не відходили. Вже всі професори крім Шустера пішли на

обід, уже дехто й з громади Моріцових споків та знайомих відійшов, а Моріц його батько і ще якийсь Жид ждали очевидно на Шустера. Цей не показувався. Тоді вони зішли вниз і стали до себе коло брами гімназії. Ждали тут знову з чверть години і не могли утихомиритися, все щось балакали. Нарешті надійшов Шустер, високий, в окулярах, полужиний, як звичайно. Він був очевидно немало здурований, коли їх побачив, але й вони змркували, що не тут місце на довготривалу розмову, вклонились тільки і пішли слідом за ним. А я собі також за ними. Шустер шов не поспішавшись, як здавалося, не куди інде, тільки додому на обід. — Тимчасом по дорозі, коли перетинав позори костел, він забажав похитатися і вступив до середини. Жиди, що йшли за ним, глянули один на другий і станули. Ждали з десять учеників, він не виходив; ждали дальших десять хвилин, все ще не було його видно; потім здогадалися, що з костела є ще другий вихід, махнули рукама і пішли.

Дальші події я знаю так само самого Моріца, з котрим я ходив разом на університет. Оже Моріца батько і Арон були такі тоді дні у Шустера в його хаті і балакали з ним. Він прийняв їх у своїм кабінеті вином і цигарани, розмовляв як найзичливіший приятель і запевняв, що не міг, інакше відступити; відомості Моріца були

Від 191. 1925.

ПРЕМІЄРА В АПОЛЛЬО

Від 191. 1925.

8-ГА І
ОСТАННЯ
СЕРІЯ

СЛАВНОГО АРХИТВОРУ „KÖNIGSMARK“

ВЕЛИКА СЕНЗАЦІОНА ДРАМА НА 7 ДН П. З.

8-ГА І
ОСТАННЯ
СЕРІЯ

„ПРОЩО ГОВОРЯТЬ КНЯЖІ СТІНИ“

Цей фільм не буде більше висвітлюваний у Львові
чи в інших серіях наразі він поодиноким.

1228 1-1

У. С. Р. Р.

І. Всесвітній З'їзд Хеміків.

Дня 17. грудня закінчився в Києві пер-
ший Всесвітній З'їзд хеміків.
На з'їзді прийнято резолюції, в яких з'їзд
звертає увагу московського центру на те,
що українська хемічна промисловість має
велике значення для всього союзу. Через
те слід його підтримувати та наділити під-
тримкою з боку держави, які дотепер були
за м. і з окрема звернувши увагу на не-
обхідність ліквідації індустріальних по-
кладів в Україні. Для українського хемі-
чного промислу потім били коледжів, які
має показати аж на Уралі. З'їзд визнає
компетентні чинники, щоб посприяти
про доставку коледжів з Уралу на У-
країну.
(За „Вісником“ з 18. XII. 1924).

Молдавська республіка.

В Балті закінчилися перша всемолдав-
ська красна партійна конференція. Конфе-
ренція присвятила найбільше уваги мол-
давській країні. Прийнято на ній теж резо-
люцію проти літературного виступу Троць-
кого.
(„Вісник“ з 23. XII. 1924).

Молдавська єпархія.

Нагада одеського духовного (якої
переклад?) висловилася за організацію са-
мостійної м. лавської єпархії. Кандида-
том на молдавського архієпископа номіновано
євдокимського архієпископа Савастіяна
Боті, родом Молдавця.
(За „Вісником“).

Оригінальний з'їзд.

В Миколаєві закінчився перший з'їзд
дівчат-селенок. Більшість учасниць з'їзду
приїхала з великими труднощами, бо бать-
ки не дозволяють їм це. Багато з них по-
стало дітями крадія. З'їзд має відбутися
з повним успіхом. Стільки про те хемі-
ські „Вісники“. Ми дамо від себе, що
цей з'їзд слід приписати діяльності ком-
сомольської організації. Із цього, що ком-
муністичний союз молоді має вплив і на
жіночий пов. Та ми певні, що в з'їзді взяли
участь тільки ті самі маловартісні елементи,
яким замішувала комсомольська розну-
дальна обманка і бута. Загад сільського
ж. б. (всі в косях найбільш консер-
вативний елемент!) цілком не одуше-
вляється такими з'їздами, але навпаки за-
вдяки комсомольським рознудальним об-
манкам, попадає він в обійми релігійної мі-
стики і творить для себе свої „чуда“,
з якими більшовики нездатні боротися
залять при допомозі великих кар.

За підвищення продуктивності праці.

На Всеукраїнській нараді виробничих
осередків, що відбувалася недавно в Хар-
кові, висловилася велика промисловий секретар
Централізованого Комітету КП(б)У одо-
жирський. Він дуже ясно доводив, що
така підвищення продуктивності праці
можливо тільки на об'єктах, що на фаб-
ричній продукції. Не повинні бути без уваги
куркуль, які казали: „Ще дуже в які
шми на продукцію міста і ще недоступні
воно широкому селянському споживачу.
Нова проблема, яка виникає зараз в на-
шому господарстві — це підвищення ін-
тересів селянина і купця. А це в суча-
сному стані нашого господарства мож-
ливо тільки за рахунок підвищення видат-
ності праці. Зараз необхідно задоволь-
нити потреби села, як култарної, так еко-
номічної, бо в протиположному випадку міний
союз села і міста може пох татувати“.
За „Вісником“.

Уніфікація залізниць.

Сілка залізничників Південно-Західних
Залізниць (Південно-Західних) числить 4.526
чоловік, в тім Українці 24.819 або 623
процент. Росіяни 11.265, Білоруси 1.728,
Польські 1.728, Жиди 362, Латвія 247,
Німці 209, Чехи 131, Молдави 138, ре-
шта припадає на різні інші дрібні націо-
нальності.

Українська апаратура сілки йде досить
успішно. З 524 професійних робітників,
яких взяло на облік українське мовою
молдові 383, або 73,1 процент. При кіль-
кості в сілках з 30 куртів українськомов-
них, в них учитьс 552 осіб, в першу
чергу вступили активні професійні робіт-
ники. Переведення професійних робіт-
ників з сілки залізничників на україн-
ську мову, яке може відбутися, але „тре-
ба думати“.

Кількох українців сілки звелича-
ли до української діловодства на своїх
з'їздах, але тут справа стоїть гірше.
Було багато пенсій. Тільки в першій
одержали кредити на що їм. Та й то
лише на зменшення. Щоб ліквідувати у-
країнську некомпетентність серед урядовців,
висловлено д. черги. В першу чергу за-
хотіли 4.56 осіб, в другу — 2.376. Органі-
зацією 114 куртів, до учитьс 2.367 осіб
в першій черзі. Курс залізничників 4 і пів від-
сотків.

Від дня 1. січня 1925 р. залізниця має
поводити перевезення своє урядування на
українську мову.
(Більшовик, 20. XII. 1924 р.).

Дрібні вістки.

Японія визнала СРСР. У зв'язку з тим
японський посол у Римі має стати япон-
ським послом у Москві. В політичних ко-
лах це викликало сенсацію, бо всі приго-
тування до визнання відбувалися дуже
тайно.

Ганді, великий індуський політичний
дід, ді та удруге запрошення прийняти
до СРСР. Більшовики бажають усім си-
лами стигнути його до себе щоб він
познайомився з їхнім устрем, та вико-
ристання його впливу для пропаганди ко-
мунізму в Індії. Ганді запрошення не
прийняв.

Американські капіталісти на спілку
з німецькою фірмою Кропп почали пере-
говори з більшовиками в справі будів-
ництва залізничних шляхів на Сибірі. Нові
шляхи мали би ті капіталісти будувати
так, щоб сполучити моря Балтійське з
Білим, Біле з Каспійським і Байкальським.
Вже на противі цього мали би більшо-
вики офіційно проголосити наділені
концесією в цій справі фірми Кроппа і
американського нафтового тресту „Standard Oil
Company“.

Англія задумує створити в одному з
румунських чорноморських портів базу
для своєї флотії з метою обсервації
більшовиків і з метою оборони Дар-
данелів.

Американський посол в Берліні
Гатто перенесений до Лондону на міс-
це Келлінга. На його місце прийде Мак
Коррик.

В Північній Ірландії на розпорядження
головних рад міністра внутрішніх
справ Едмунда Баггетта і багатьох вол-
ових осіб за те, що стояли на услугах
більшовиків.

Промисловий Маттеотті відбудеться при-
кінці лютого в Римі перед судом присяж-
них свідків. В часі розпачу преслухують
голом 200 свідків.

В Гельсінґфорсі закінчилися конфе-
ренція міністрів закордонних справ Фін-
ляндії, Латвії, Естонії та Польщі. Поль-
ська преса нездоволені внаслідок кляб-
режів, що до заключення мітатного со-
юзу не дійшло. Зате підписано спільний
протокол в справі реалізації арбітражу,
тарифів і обмеження зброєв.

Еспанський уряд сконфіскував все
майно Баско Ібанес в Еспанії, а крім
цього зажадав від французького уряду,
щоб Ібанес потягнув до відповідаль-
ності за його політичну діяльність проти
павуного в Еспанії режиму і проти ди-
катури.

Італійська палата палати прий-
няла величезною більшістю голосів про-
ект нового виборчого закону.

Наслідком Гусейна, теперішній король
Гелжасу Алі (ли Гусейна) втратив свою
бройну силу в боротьбі з Вагабіта-и.
Вагабіти стали цілковитими перемож-
цями. Алі тікає.

У Білгороді викликав велику сенза-
цію арешт гласного секретаря скупщини Ба-
нічича на домагання суду в Слуті.

Селянський інтернаціонал звернувся
дистинкцію союзу в Зігребі з пропози-
цією покласти на сітку, а розпраді Ре-
дича голову т.г. ітернціонала Домба-
ля, бо з ним він Радіч переверну.

Останні вістки.

Димісія станиславського
воеводи.

В понеділок 18. І. мін. внутріш-
ніх справ Ратайські теліграфічно візав
станиславського воєводу д-ра
Юристовського до Варшави. На
авіації у міністра одержав Ю. не-
гайну димісію зі становища воєво-
ди. Новим станиславським воєво-
дою буде теперішній заступник по-
морського воєводи в Торуні, Запа-
ла, бувш. гімн. проф. у Краківі.

Радянсько-французькі пере-
говори.

Еріо заявив радянському амбаса-
дору в Парижі Красінові, що при акредиту-
ванні амбасадора рад. республіки в
Парижі рад. уряд прийняв зобов'язан-
ня не втручатися у внутр. справи
Франції. Щодо ліквідації російських

довгів Еріо заявив, що франц.
уряд не зречеться своїх оправданих
домагань. Еріо рішуче протестував
проти заяв предс. ради радян. ко-
місарів Рикова в справі довгів. При
обговорюванні справи довгів Еріо
згадав телеграму амбасадора Гер-
бета, згідно з якою Літвінов за-
явив, що СРСР, квестіонуючи
конечність сплати довгів не заявив
ніколи, що ніщо не будуть пла-
тити. Гербет відповів Літвінову,
що французька опінія з трудом
орієнтується в таких подробицях.
Еріо дав зрозуміти Красінові, що
коли така є тактика СРСР, то пе-
реговори стрінулися би з трудно-
щами й почилися би під алою во-
рожою. „Матен“ пише, що през.
Думерґ заявив на авіації Красі-
нові таке саме.

Сенат проти Мусоліні.

Римські часописи звідомляють,
що палата збирається мабуть у пер-
шій половині лютого, щоб ради-
ти над бюджетом на 1925 і 26 рік.
„Дж. д. І.“ пише, що в сенаті при-
готовляється велика кампанія про-
ти законів про тайні стовищення
і проти повиновностей для уряду
відносно змін різних законів. Му-
соліні виголосить у сенаті промову,
щоб пояснити тактику уряду.

Англійська преса про димісію
Троцького.

Лондонські часописи широко
обговорюють димісію Троцького.
„Громадська думка“ — пишуть
„Таймс“ — слідкуватиме з заціка-
вленням даліш еволюцію радян-
ської організації після втрати її го-
ловних керівників Леніна й Троць-
кого. „М. Повст“ вважає дода-
тнім явищем, що почалась бороть-
ба між триумвіратом Камєнев, Ста-
ліна, Зіновєва і Троцьким, що пере-
висшає без сумніву кліку, який ві-
ступив владу. Троцький відійшов,
оставляючи владу людям диким
і незлібним. Для англійського уря-
ду це пересторою, щоб заде-
ржав у відношенні до Москви відпо-
відну резерву. „Дейли Кронікл“
заявляє, що останні події не озна-
чають зовсім ослаблення больше-
вицької олігархії, але кажуть дога-
дуватися, що так провідні ідеї як
і визначні одиниці радянського ру-
ху наближаються до упадку.

Заява недовіря для уряду
Лютєра.

Підчас нарад над заявою нового
кабінету соц. Брайтшайд критику-
вав уряд, котрого заява задовідає,
на його думку, продовжування по-
літики Маркса. Нац. гр. Вестарп
заявив, що його партія не бере
відповідальності за політику уря-
ду. В. канц. Фаєрбах (центр) від-
читав заяву, що його партія гото-
ва взяти участь в уряді, бо не ба-
чить нічого в управі полагати
крізи кабінету. На засіданні зго-
дили ще заяву націоналістів, наро-
довців, центровців і бав. нар. й хліб.
партія з апробатою ур. декларації
та внесення соціалістів з заявою
недовіря.

В Югославії.

До димісії поділися хорватські
міністри уряду Пашіча: міністр тор-
гівлі Сурміч і міністер без теки Те-
рнковіч. В білгородських політи-
чних колах сподіється реконструк-
ції кабінету ще перед виборами.
Виборча кампанія від половини сі-
чня в повному розгріві. За 315 мандатів
борються 48 політичних
груп. В деяких виборчих округах
виборча боротьба дуже нагальна.
В Бродях (Славонія) була сутинка
радіційців і дисидентів.

ВІДГУКИ ПІЯ.

22. Січня.

„Віднині то єдино значиме стоїть
темі відірвані частини єдиної України
і т. д. і т. д. — для утворення незалежної
незалежної держави“.

Таке проголосила Директорія пілону
українськомову народом дня 22 січня 1919
р. в столиці соборній Уж-а-ни, Київ-граді
Проголошена і зароз почалася уніфікація
В першу чергу фінанси, бо відомо, що
гроші не підстава бути кожній державі
Отже фінанси...

На Наддніпрянщині найкраще прийма-
ли дубів, в З.Н.Р. — корони.
Гроші йшли так, бо... нехай би хто
спробував не брати.

За фінансами пішло військо.
До штабу Гал. Армії прибув полк. Міш-
ковський, гетьманський старшина, якого
Директорія хоче позбутися.

Одні галицькі бригади Галичан пішли
на большевицький фронт, а одні бригади
Наддніпрянщини (Котятинська) прийшли п.з
Львів.

Галицька бригада позветилася під Чор-
ним Островом, а Котятинські поділилися
на Львів і нахпростень поділилися „з
своєю“.

Перші казали:
— Львів ще не здобутий, а нас гонять
на якихсь большевиків!

Другі нарікали:
— Україну большевиків віддає, а ми
масно не зять чого поплід Львовом ти-
катись!

„Віднині во єдино і т. д.“
Щоб не було різниці між двома, до
розлучення встановили, знаємо кордон
Завсім по думці Б. Ленкого.

„Кордоні жалких не буде
Лиш даль далека, сина“

Але не тільки було тоді, як ішли муш-
кет, гармати в літній, сюди або туди.
Кожий мусив хотів переїхати за Збру-
ч (набачте за слово) сину, то: „Гос-
поди! Граница замкнена!“
Те саме було і в нафтою.

В нас у Галичині, нафти трохи є. Але
за Збруч не так легко вогді відставалася.
Хіба ж то не „уловачка“ переїзду для
братів Наддніпрянщини дешо нього благо-
потного продукту. Злобні язички кажуть,
що це заманюють голуби брати чи козаки
галицьких міністрів, але здається правдо-
подібно в тім не багато правди.

Що який там брат міністра купив на-
фту, то ще нічого не докаже. Він міг до-
бритися на свічках, парафіні, або на
свічках.

А люде зараз: „На нафті на нафті!“
За нафтою пішла за Збруч піла Гал.
Армія.

Дехто казав: „Пропала Армія через на-
фту“, а дехто: „Пропала нафта через
Армію“.

Ожко і друге правда, бо як не стало
Армії, то не стало й нафти.

За Збручем уніфікація пішла ще інтен-
сивніше.
У Каміні...

Диктатура в однім місті. Директо-
рія (читай: Петлюра) в другім.
Біла диктатура — на сторожі УСС (зі
сколошниками).

Біла Директорія — загонистий Сік з
своїм загном.

„Де згола в семействі“
Президент міністрів Мартос сказав до
галицького інтенданта:

— На наше військо не може нічого за-
ти, добре що ми своє сук так убираємо.
(Фактично: одні і другі — босі).

А потім ще докидав:
— Радьте собі якимсь. Пляки жорі ка-
жу вам: грошей не дістанете з рабувати
не тільки!

Галичані зарекаються пукер і гонять
апла стримолон.

А потім... потім... ще було ліше.
Плане по пораді Галичанам хитувати
в обійми Леніна, а Андрія Монашкія
Наддніпрянщини в обійми Польщі.

Одним і другим вийшло на адовані.
Тепер уніфікація йде далі, аж куряться.
Рилька ліній, це ніхто переїхав для жи-
вотного народу.

„Не скус душі живої
І слова живого!“
Найліпшим доказом ніхто однієї „се-
наторії“ в Празі, що Наддніпрянці і Гали-
чане, то два окремі народи...
„Віднині во єдино!“
Галицький Чина.

